

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om indførelse af en europæisk betalingspåbudsprocedure

KOM(2004) 173 endelig/3 — 2004/0055 (COD)

(2005/C 221/16)

Rådet for Den Europæiske Union besluttede den 6. april 2004 under henvisning til EF-traktatens artikel 95 at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om det ovennævnte emne.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs præsidium besluttede at henvise det forberedende arbejde til Den Faglige Sektion for Det Indre Marked, Produktion og Forbrug.

På grund af sagens hastende karakter udpegede Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg på sin 414. plenarforsamling den 9.-10. februar 2005, mødet den 9. februar, **Jorge Pegado Liz** til hovedordfører og vedtog følgende udtalelse med 73 stemmer for og 2 hverken for eller imod:

1. Hensigten med forslaget

1.1 Dette forordningsforslag om indførelse af en europæisk retlig betalingspåbudsprocedure ⁽¹⁾ er Kommissionens opfølgning af en række initiativer med henblik på gradvis gennemførelse og udvikling af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed ved at fjerne barrierer og forenkle den civile retlige sagsbehandling på EU-plan som fastlagt navnlig i den handlingsplan, Rådet (retlige og indre anliggender) vedtog den 3. december 1998 ⁽²⁾.

1.2 Nærværende forslag opfylder et af de to centrale mål i grønbogen af 20. december 2002 ⁽³⁾; det andet mål om indførelse af en EF-procedure for søgsmål om krav af mindre værdi behandler Kommissionen separat.

1.3 Hvad angår indførelsen af en europæisk betalingspåbudprocedure, fremlægger Kommissionen nu et forslag til forordning om en fælles procedure i hele EU under hensyntagen til de kommentarer og anbefalinger, som Europa-Parlamentet og EØSU fremsatte om ovennævnte grønbog.

1.4 Dette initiativ er begrundet i forskellene i medlemsstaternes retssystemer på det civile retlige område, som medfører store omkostninger og forsinkelser i afgørelsen af grænseoverskridende tvister, der kan antage urimelige proportioner, især i sager om inddrivelse af ubestridte krav.

1.5 Kommissionen har besluttet at udstrække anvendelsen af den ensartede betalingspåbudsprocedure til rent interne sager for at sikre ligebehandling af alle retssubjekter og undgå forvriddning af konkurrencen mellem økonomiske aktører. Dette ligger på linie med EØSU's udtalelse om grønbogen og samtidig sikres det, at proceduren er forenelig med proportionalitets- og subsidiaritetsprincippet.

1.6 Det fastsættes klart i bestemmelserne, at proceduren er frivillig, idet kreditor altid kan vælge en anden mere formel procedure i den nationale lovgivning, hvilket ligeledes ligger på linie med EØSU's udtalelse.

1.7 Ved fastlæggelsen af proceduren har Kommissionen fulgt følgende grundprincipper:

- a) anvendelse af standardformularer, for at gøre proceduren så enkel som muligt;
- b) ingen vurdering af kravets berettigelse;
- c) intet krav om fremlæggelse af dokumentation;

⁽¹⁾ KOM(2004) 173 endelig af 19.03.2004.

⁽²⁾ EFT C 19 af 23.01.1999.

⁽³⁾ KOM(2002) 746 endelig af 20.12.02, der er behandlet i EØSU's udtalelse, som Frank von Fürstenwerth var ordfører for (EUT C 220 af 16.9.2003).

- d) tilstrækkelig beskyttelse af sagsøgtes rettigheder;
- e) intet behov for klageadgang;
- f) påbuddet er eksigibelt;
- g) advokatbistand er ikke obligatorisk.

1.8 Kommissionen sørger endvidere for offentliggørelse af oplysningerne om, hvilke domstole der har kompetence til at udstede et europæisk betalingspåbud. Oplysningerne ajourføres regelmæssigt.

1.9 EØSU glæder sig over, at Storbritannien og Irland nu overvejer muligheden for at komme med i ordningen, som det førhen har været tilfældet med lignende initiativer. Det ville også have sat pris på, at Danmark ikke havde holdt sig helt uden for denne forordnings anvendelsesområde, da det nu foreslåede system så ville kunne fungere bedre. Det håber på, at de problemer, som i dag gør det svært for Danmark fuldt ud at tilslutte sig et fælleseuropæisk retligt område, vil blive overvundet.

1.10 Forordningens geografiske anvendelsesområde kan vanskeliggøre dens anvendelse. For at undgå dette, bør der tages hensyn til de særlige karakteristika i visse områder, som nævnes i EF-traktatens artikel 299, og til de forpligtelser, som nogle medlemsstater har påtaget sig over for disse områder. Det skal her præciseres, at uafhængigt af den konkrete gennemførelse af betalingspåbudsproceduren, skal de respektive kompetente organer udpeges af de nationale myndigheder, som varetager statens udenrigsanliggender, således at disse organers legitimitet garanteres.

2. Tidligere og parallelle initiativer

2.1 Gennem lang tid har EU-institutionerne, herunder Europa-Parlamentet ⁽¹⁾ og EØSU ⁽²⁾, udtrykt ønske om, at de civile retlige procedurer standardiseres og forenkles for at sikre en hurtigere og mere effektiv retshåndhævelse.

2.2 Kommissionen har også været lydhør over for disse overvejelser, som hovedsageligt er blevet fremført af økonomiske aktører, fagfolk og forbrugere, og er for længe siden begyndt at undersøge, hvorledes man bedst kan gå frem. Særligt interessante er de fremskridt, der er gjort på det forbrugerretlige område ⁽³⁾.

2.3 Men det var utvivlsomt i »Grønbogen om en EF-procedure for betalingspåbud og om foranstaltninger til forenkling og fremskyndelse af søgsmål om krav af mindre værdi«, at spørgsmålet blev taget op med henblik på et eventuelt lovgivningsinitiativ.

⁽¹⁾ Se EP's beslutninger A2-152/86 af 13.3.1987, A3-0212/94 af 22.4.1994 og A-0355/96 af 14.11.1996.

⁽²⁾ Se især EØSU's udtalelse om Grønbogen om forbrugernes klagemuligheder (ordfører: Ataíde Ferreira, EFT C 295 af 22.10.1994) og om Forbrugerbeskyttelse i det indre marked: muligheder og hindringer (ordfører: Ceballo Herrero, EFT C 39 af 12.2.1996).

⁽³⁾ Jf. i denne forbindelse:

- Kommissionens memorandum om »Forbrugernes klageadgang« (KOM(84) 692 endelig udg. af 12.12.1984) og supplerende meddelelse om samme emne (KOM(87) 210 endelig udg. af 7.5.1987) i supplement 2/85 til De Europæiske Fællesskabers Tidende.
- Kommissionens meddelelse om Et nyt fremstød for forbrugerbeskyttelsespolitikken (KOM(85) 314 endelig udg. af 23.7.85) i EFT C 160 af 1.7.1985.
- Kommissionens handlingsplan af 14. februar 1996 (KOM(96) 13 endelig udg.).
- Kommissionens meddelelse om En mere effektiv opnåelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i Den Europæiske Union (KOM(97) 609 endelig udg. af 22.12.1997, i (EFT C 33 af 31.1.1998).
- Grønbog om forbrugernes klagemuligheder og om bilæggelse af tvister på forbrugerområdet inden for enhedsmarkedet (KOM(93) 576).
- Grønbog om alternativ konfliktløsning på det civil- og handelsretlige område (KOM(2002) 196 endelig udg. af 19.4.2002).

2.4 Det foreliggende initiativ indgår i den række af overordentlig vigtige foranstaltninger, der er truffet vedrørende retligt samarbejde på det civile retlige område inden for de seneste år ⁽¹⁾.

2.5 Her skal fremhæves forordning (EF) nr. 805/2004 af 21. april 2004 om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument for ubestridte krav ⁽²⁾, som er særlig relevant i forbindelse med vurderingen af Kommissionens nuværende forslag, idet begge forslag ud fra hver deres synsvinkel tager fat på samme problemstilling, nemlig behovet for enklere og mere effektiv håndhævelse af civilretten inden for et fælles retligt område.

3. Juridisk instrument og retsgrundlag

3.1 Ligesom ved de fleste andre initiativer på dette område har Kommissionen valgt at foreslå vedtagelse af en forordning med traktatens artikel 61, litra c) og 65, som retsgrundlag.

3.2 I sin tidligere udtalelse gik EØSU utvetydigt ind for vedtagelse af en forordning, og det kan derfor kun støtte Kommissionens valg.

3.3 Retsgrundlaget er også efter EØSU's mening helt korrekt, da det er udtryk for en ikke rent formalistisk fortolkning af de relevante juridiske begreber, som er den eneste måde, hvorpå målet om skabelse af et fælles retligt område i EU kan nås.

4. Generelle bemærkninger

4.1 EØSU hilser fremlæggelsen af dette forordningsforslag velkommen. De fleste af EØSU's kommentarer til »Grønbog om en EF-procedure for betalingspåbud og om foranstaltninger til forenkling og fremskyndelse af søgsmål om krav af mindre værdi« er som sagt indarbejdet i dette forslag, som med rette sigter mod at virkeliggøre den rettlighed, der er nedfældet i artikel 47 i EU's charter om grundlæggende rettigheder.

⁽¹⁾ Hvoraf skal fremhæves:

- Kommissionens henstilling af 12. maj 1995 om betalingsforsinkelser i handelsforhold og Kommissionens dertilhørende meddelelse (EFT L 127 af 10.6.1995 og EFT C 144 af 10.6.1995).
- Direktiv 98/27/EF af 19.5.1998 om søgsmål med opsættende virkning (EFT L 166 af 11.6.1998, s. 51).
- Direktiv 2000/35/EF af 29. juni om foranstaltninger til bekæmpelse af betalingsforsinkelser i handelsforhold (EFT L 200 af 8.8.2000).
- Forordning EF 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (Bruxelles I) (EFT L 12 af 16.1.2001). EØSU's ordfører: Malosse (EFT C 117 af 26.4.2000).
- Forordning (EF) 1206/2001 af 28. maj 2001 om samarbejde mellem medlemsstaternes retter for så vidt angår bevisoptagelse i sager om civile og kommercielle spørgsmål (EFT L 174 af 27.6.2001). EØSU's ordfører: Bataller (EFT C 139 af 11.5.2001).
- Program for foranstaltninger til gennemførelse af princippet om gensidig anerkendelse af afgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT C 12 af 15.1.2001).
- Forordning (EF) 1346/2000 af 29. maj 2000 om konkurs (EFT L 160 af 30.6.2000). EØSU's ordfører: Ravoet (EFT C 75 af 15.3.2000).
- Forordning (EF) 1347/2000 af 29. maj 2000 om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og sager om forældreretlighed (idem.). EØSU's ordfører: Braghin (EFT C 368 af 20.12.1999).
- Forordning (EF) 1348/2000 af 29. maj 2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile eller kommercielle anliggender (idem.). EØSU's ordfører: Bataller (EFT C 368 af 20.12.1999).
- Rådets beslutning af 28. maj 2001 om oprettelse af et europæisk retligt netværk for civil- og handelssager (EFT L 174 af 27.6.2001). EØSU's ordfører: Retureau (EFT C 139 af 11.5.2001).
- Kommissionens meddelelse om et nyt lovgrundlag for betalinger i det indre marked (KOM(2003) 718 endelig af 2.12.2003). EØSU's ordfører: Ravoet (EUT C 30 af 7.12.2004).

⁽²⁾ KOM(2002) 159 endelig, EFT C 203 af 27.8.2002. EØSU's ordfører: Ravoet (EUT C 85 af 8.4.2003).

4.2 EØSU opfordrer Kommissionen til at se nærmere på muligheden for at udvide anvendelsesområdet for dette forordningsforslag til Det Europæiske Økonomiske Område.

4.3 Det fremgår klart af de forskellige medlemsstaters reaktioner på ovennævnte grønbog, at der er behov for en europæisk procedure for hurtig inddrivelse af ubestridte krav og for at sikre de formodede skyldnere passende mulighed for at forsvare sig.

4.3.1 EØSU mener dog, at Kommissionens forslag kun ville vinde ved at blive behørigt dokumenteret med statistikker over det skønnede antal tvister, såvel grænseoverskridende som nationale, der vil være omfattet af det nu foreslåede instrument, og med en cost/benefit-analyse af dets gennemførelse, som savnes i Kommissionens begrundelse.

4.4 I sin udtalelse om grønbogen erklærede EØSU følgende: »Ved udformningen af en europæisk procedure om krav af mindre værdi drejer det sig først og fremmest om at finde egnede foranstaltninger til at fremskynde sager om krav af mindre værdi uden derved at anfægte parternes almindelige retsgarantier.«

4.5 EØSU mener, at det foreliggende forslag — skønt det trænger til en omhyggelig revision, så det bedre kan opfylde sine mål — er et afbalanceret svar på behovet for såvel hurtig inddrivelse som sikring af retten til forsvar.

4.6 EØSU henleder dog opmærksomheden på, at det er vigtigt at holde sig for øje, at betalingspåbud ikke bør kunne udnyttes af virksomheder til at dække over irregulære fremgangsmåder såsom pression eller inddrivelse af krav, som følger af krænkelse af forbrugerbeskyttelsesregler. Ligeledes er det vigtigt at sikre, at den vedtagne procedure ikke fremmer svigagtige aftaler mellem virksomheder i forskellige medlemsstater om at bruge betalingspåbud til at overføre penge af tvivlsom og/eller kriminel oprindelse som et legalt middel til hvidvaskning af penge.

4.7 EØSU henleder endvidere opmærksomheden på, at et betydeligt antal af de inddrivelsesforretninger, som kommer for retten, og hvor kravet måske ikke engang bestrides, skyldes aggressiv og/eller vildledende varereklamer, som giver forbrugerne indtryk af, at købet og anvendelsen af den pågældende vare ikke vil medføre flere udgifter på familiens budget eller i givet fald kun ubetydelige merudgifter.

4.8 Derfor tager det foreliggende forslag til forordning efter EØSU's mening kun fat på én side af et større og mere kompliceret problem. Kommissionen opfordres derfor endnu en gang til at foreslå en lovgivning, som fastlægger forhandlernes ansvar i tilfælde, hvor husholdninger sætter sig i for stor gæld på grund unfair forretningsmetoder fra deres side⁽¹⁾.

4.9 Kommissionen mener, at den europæiske betalingspåbudsprocedure kan eksistere side om side med nationale procedurer af samme art og med samme mål.

4.9.1 EØSU mener dog, at der kun bør være én betalingspåbudsprocedure, nemlig den der fastlægges i det foreliggende forslag til forordning. Denne procedure må per definition betragtes som den bedst egnede til de situationer, som den omfatter, da den ellers ville miste sin legitimitet. Følgelig bør de betalingspåbudsprocedurer, der er fastlagt i nogle medlemsstaters lovgivning, falde bort med vedtagelsen af denne forordning.

⁽¹⁾ Se EØSU's informationsrapport og udtalelse om husholdningers gældsætning, som Ataíde Ferreira var ordfører for (EFT C 149 af 21.6.2002).

4.9.2 Den europæiske betalingspåbudsprocedure bør kun være fakultativ i de tilfælde, hvor der findes andre fælles procedurer, og ikke når alternativet er en national betalingspåbudsprocedure.

4.9.3 Derfor bør såvel begrundelsen som betragtning nr. 8 omformuleres, så det klart fremgår, at den europæiske betalingspåbudsprocedure kun er et alternativ i forhold til andre fælles — summariske eller almindelige — procedurer, men ikke i forhold til nationale procedurer af samme art.

4.10 I forslaget anvendes ofte udtrykket »debitor« for at betegne den person, som det europæiske betalingspåbud rettes mod. Efter EØSU's mening er denne betegnelse ukorrekt, eftersom den giver indtryk af, at modtageren af påbuddet er en skyldner, men så længe påbuddet ikke er eksigibelt, er der ret beset ikke nogen skyldner, og muligvis vil der aldrig være nogen.

4.10.1 Derfor mener EØSU, at udtrykket »debitor« i alle artikler bør erstattes med »sagsøgte«, således at der overalt i teksten anvendes samme betegnelse.

4.11 Alle frister i dette forslag til forordning bør angives i dage i stedet for uger. Reglerne for, hvordan fristerne skal beregnes, og hvilke dage, der ikke skal medregnes (f.eks. dage, hvor retterne holder lukket, helligdage, lørdage og søndage), bør klart specificeres af hensyn til retssikkerheden. EØSU foreslår, at man anvender bestemmelserne i artikel 80 ff. i Domstolens procesreglement.

4.12 Procesretligt skelnes der mellem »almindelig proces« og »ordinær proces«. I nogle medlemsstater skelnes der i første række mellem »almindelig proces« og »særlig proces«. En proces betegnes som særlig, når loven fastsætter en specifik proces for bestemte typer sager, og i alle andre tilfælde anvendes almindelig proces. Den almindelige proces kan endvidere være ordinær, summarisk eller hastende, afhængigt af kravets størrelse.

4.12.1 Forslaget til forordning anvender udtrykket »almindelig proces« uden ovennævnte skelnen. I artikel 2, stk. 2, anvendes udtrykket »almindelig procedure« som modsætning til »summarisk procedure«. I artikel 6, stk. 5, og i artikel 8 og 12, anvendes (i den danske version o.a.) udtrykket »almindelig civil proces/retssag« (EN: ordinary procedure/proceedings).

4.12.2 I artikel 6, stk. 5, artikel 8 og artikel 12, bør udtrykket »almindelig civil proces/retssag« anvendes.

5. Særlige bemærkninger

5.1 Artikel 2 — Europæisk betalingspåbudsprocedure

5.1.1 Udtrykket »ubestridte pengekrav på et nærmere angivet beløb, som er forfaldet« bør erstattes med »ubestridte pengekrav på et nærmere angivet nettobeløb, som er forfaldet«.

5.1.2 For at et givet krav kan være eksigibelt, skal det være et nærmere angivet nettobeløb, som er forfaldet. Disse begreber specificeres meget klart i de forskellige retssystemer og bør derfor opretholdes for at sikre større retssikkerhed ved håndhævelsen af loven.

5.2 Artikel 4 — Betingelser for udstedelse af et europæisk betalingspåbud

5.2.1 I stk. 1 bør udtrykket »...om kravene i artikel 1, 2 og 3 er opfyldt« ændres, eftersom artikel 1 og 2 ikke vedrører egentlige krav. Artikel 1 fastsætter anvendelsesområdet, og artikel 2 specificerer den procedure, som indføres med denne forordning.

5.2.1.1 EØSU foreslår derfor følgende ordlyd: »...om betingelserne og kravene i henholdsvis artikel 1, 2 og 3 er opfyldt«.

5.2.2 I henhold til artikel 4, stk. 2, kan domstolen give sagsøger mulighed for at fuldstændiggøre eller berigtige anmodningen.

5.2.2.1 Af hensyn til retssikkerheden og for at undgå unødige retsskridt anmoder EØSU Kommissionen om at overveje, om denne mulighed i stedet skal være et krav, i det mindste i de tilfælde, hvor den udfyldte formular indeholder grove fejl eller mangler.

5.2.2.2 Endvidere bør forslaget til forordning fastsætte en specifik og nødvendigvis kort frist for sagsøgers opfyldelse af domstolens anmodning. Hvis sagsøger ikke berigtiger anmodningen inden for denne frist, skal den uden videre afvises.

5.3 Artikel 5 — Afvisning af anmodningen

5.3.1 I henhold til retsplejeloven kan en beslutning om at afvise en anmodning om et betalingspåbud påklages eller appelleres. Hensigten med artikel 5, stk. 2, er imidlertid, at det ikke skal være muligt at gøre indsigelse mod beslutningen hverken på den ene eller anden måde.

5.3.2 Selve procedurens udformning og dens fakultative karakter, som ikke udelukker anvendelse af andre retsmidler, gør således appel overflødig.

5.3.3 I betragtning heraf bør der i slutningen af artikel 5, stk. 2, tilføjes »eller appelleres«, så bestemmelsen samstemmes med begrundelsen.

5.4 Artikel 6 — Europæisk betalingsmeddelelse

5.4.1 Det følger af andet punktum i artikel 6, stk. 2, at hvis sagsøgte adresse kendes med sikkerhed, kan der anvendes en forkyndelsesmetode uden bevis for, at sagsøgte har modtaget meddelelsen.

5.4.1.1 EØSU advarer Kommissionen om, at udtrykket »sagsøgte adresse kendes med sikkerhed« er for vagt, og at det kan føre til situationer med stor juridisk usikkerhed til skade for de sagsøgte.

5.4.1.2 Nogle medlemsstater har en bestemmelse om processuel bopæl, hvorefter meddelelsen betragtes som modtaget, hvis den er sendt til den adresse, som parterne har aftalt, og der er i så fald ikke brug for bevis for modtagelse. EØSU mener ikke, at muligheden for at vælge en processuel bopæl er en tilstrækkelig forudsætning for, at sagsøgte adresse kan siges at være kendt med sikkerhed.

5.4.1.3 Hvis denne bestemmelse — dvs. fritagelsen fra kravet om forkyndelse med bevis for, at sagsøgte har modtaget den — kombineres med udlæg i varen, før meddelelsen er forkyndt for sagsøgte, kan der meget let opstå situationer, hvor sagsøgte først får kendskab til betalingspåbuddet, når der skrives til beslaglæggelse.

5.4.1.4 Denne alvorlige og pinagtige situation for de mennesker, der ser deres ejendele beslaglagt uden at kunne gøre indsigelse, må efter EØSU's mening undgås ⁽¹⁾. EØSU foreslår derfor i forlængelse af sin kraftige understregning i den nævnte udtalelse om grønbogen, at det ikke skal være tilladt at anvende forkynelsesmetoder uden bevis for, at sagsøgte har modtaget meddelelsen, og at udtrykket »hvis sagsøgte adresse ikke kendes med sikkerhed« i slutningen af artikel 6, stk. 2, stryges.

5.4.2 Den frist på tre uger, der fastsættes i artikel 6, stk. 3, litra b), bør angives i det tilsvarende antal dage, så fristen bliver nemmere at beregne.

5.4.3 I den portugisiske og visse andre sprogversioner af forslaget bør det præciseres, at den frist, der er tale om, er forældelsesfristen (vedrører ikke den danske tekst). Det foreslås derfor, at der i den portugisiske version tilføjes »de prescrição« efter »prazo«.

5.4.4 I sin udtalelse om den nævnte grønbog opfordrede EØSU Kommissionen til i retsinstrumentet at fastsætte bestemmelser om konsekvenserne af manglende opfyldelse af oplysningspligten.

5.4.4.1 Det foreliggende forslag nævner intet herom, og EØSU opfordrer endnu en gang Kommissionen til at fastsætte sådanne bestemmelser.

5.5 Artikel 8 — Virkningerne af et svarskrift

5.5.1 Efter EØSU's mening fremgår det ikke klart af bestemmelsen i forordningsforslaget, at sagen — så snart der foreligger et forsvarsskrift — overgår til civil domstolsbehandling i den pågældende medlemsstat, uden at der kræves nogen særlig anmodning herom.

5.5.2 Det foreslås derfor, at der i artikel 8, stk. 1, efter »fortsætter sagen« indføres »automatisk, uden at der kræves nogen særlig anmodning herom«.

5.6 Artikel 9 — Europæisk betalingspåbud

5.6.1 Som nævnt i forbindelse med artikel 6, stk. 2, fastsætter artikel 9, stk. 2, at hvis sagsøgte adresse kendes med sikkerhed, kan der anvendes en forkyndelsesmetode uden bevis for, at sagsøgte har modtaget meddelelsen.

⁽¹⁾ Artikel 14 i forordning nr. 805/2004 af 21. april 2004 om indførelse af et europæisk tvangsfuldbyrdsdokument for ubestridte krav giver mulighed for forkyndelse uden bevis for modtagelse fra debtors side, men ikke i de tilfælde, hvor debtors adresse ikke er kendt med sikkerhed. Alene de situationer, der anføres i litra c), d) og e), berettiger til de indsigelser mod denne mulighed, som EØSU fremfører i nærværende udtalelse og i udtalelsen om grønbogen.

5.6.2 EØSU advarer Kommissionen om, at udtrykket »sagsøgte adresse kendes med sikkerhed« er for vagt, og at det kan føre til situationer med stor juridisk usikkerhed til skade for de sagsøgte.

5.6.3 EØSU mener derfor, at dets forslag vedrørende artikel 6 også er relevant her, dvs. at det ikke bør være tilladt at anvende forkyndelsesmetoder uden bevis for, at sagsøgte har modtaget meddelelsen, og at udtrykket »hvis sagsøgte adresse ikke kendes med sikkerhed« i slutningen af artikel 9, stk. 2, derfor bør stryges.

5.7 Artikel 11 — *Indsigelse mod det europæiske betalingspåbud*

5.7.1 Hvis Kommissionen accepterer, at der ikke må anvendes en forkyndelsesmetode uden bevis for, at sagsøgte har modtaget meddelelsen, bør artikel 11, stk. 4, litra a)(i) udgå.

5.7.2 Udtrykket »handler hurtigst muligt« i slutningen af artikel 11, stk. 4, er meget vagt og kan fortolkes meget forskelligt.

5.7.2.1 For at styrke retssikkerheden foreslår EØSU derfor, at Kommissionen fastsætter en frist, inden for hvilken rettinghederne i artikel 11, stk. 4, skal udøves.

5.8 Artikel 12 — *Virkningerne af indsigelse*

5.8.1 Som påpeget i forbindelse med artikel 8 fremgår det ikke klart af bestemmelsen i forordningsforslaget, at sagen — så snart der foreligger et forsvarsskrift — overgår til civil domstolsbehandling i den pågældende medlemsstat, uden at der kræves nogen særlig anmodning herom.

5.8.2 Det foreslås derfor, at der i artikel 12, stk. 1, efter »fortsætter sagen« indføres »automatisk, uden at der kræves nogen særlig anmodning herom«.

5.9 Artikel 13 — *Repræsentation i retten*

5.9.1 EØSU mener, at bestemmelsen om, at det ikke skal være obligatorisk at lade sig repræsentere af en advokat eller anden jurist, er rimelig, hvis kravet er af så lille en værdi, at ekspertbistand ikke kan betale sig.

5.9.2 Imidlertid fastsætter forordningsforslaget i modsætning til lovgivningen i visse medlemsstater ikke lofter for, hvor store beløb betalingspåbuddet kan vedrøre, og denne procedure kan derfor anvendes til inddrivelse af store summer, som i henhold til visse nationale lovgivninger skal overgå til almindelig domsbehandling, hvis der gøres indsigelse.

5.9.3 I sådanne tilfælde vil det ikke være klogt først at kræve advokatbistand, når sagen overgår til almindelig civil domstolsbehandling. Faktisk skal sagsøgte allerede ved udfyldelsen af svarskriftet anføre, ikke alene om betalingpåbuddet er berettiget, men også om han/hun gør indsigelse mod kravet i sin helhed eller kun mod hovedstolen, renterne eller omkostningerne. Ved udfyldelsen af denne formular kan sagsøgte ubevidst komme til at svække det forsvar, som en advokat måtte anlægge, hvis sagsøgte får advokatbistand lige fra starten af påbudsproceduren.

5.9.4 Endvidere kan bestemmelsen om, at det ikke skal være obligatorisk at lade sig repræsentere af en advokat få negative følger, hvis der er stor ubalance mellem sagens parter (forbrugere mod erhvervsfolk, store virksomheder mod små virksomheder eller familieforetagender).

5.9.5 Derfor råder EØSU Kommissionen til overveje at gøre det obligatorisk at lade sig repræsentere af en advokat eller en anden jurist, når sagen drejer sig om et beløb over en vis størrelse (f.eks. 2 500 €).

5.10 Artikel 14 — Omkostninger

5.10.1 Efter EØSU's mening bør der tilføjes et stk. 2 under artikel 14 med følgende ordlyd: »Der opkræves ingen retsafgift for en europæisk betalingspåbudsprocedure, hvis der ikke afgives svarskrift eller gøres indsigelse.«

5.10.2 Eftersom betalingspåbudsproceduren er en udenretslig procedure foreslås det, at der fastsættes en beskeden indledende afgift på et fast beløb, uafhængigt af kravets værdi.

5.10.3 Hvis dette forslag ikke accepteres, bør forordningen klart fastsætte, at medlemsstaternes lovgivning til omsætning af direktiv 2003/8/EF af 27. januar 2003 om forbedret adgang til domstolene i grænseoverskridende tvister finder anvendelse ⁽¹⁾.

5.11 Bilag: formularer

5.11.1 Det foreslåede system hviler på anvendelsen af de formularer, der er gengivet i bilag 1, 2 og 3 ⁽²⁾. Procedurene kan kun fungere effektivt, hvis formularerne er formålstjenlige.

5.11.2 EØSU tvivler stærkt på, at formularerne er praktisk anvendelige i grænseoverskridende tvister.

5.11.3 Hvis for eksempel et italiensk firma til en italiensk domstol indgiver en anmodning om et betalingspåbud mod en polsk forbruger. På hvilket sprog skal den polske forbruger modtage den europæiske betalingsmeddelelse? På italiensk eller polsk? Hvis den udfyldes på italiensk, hvilken garanti er der så for, at forbrugeren forstår den og kan afgøre, om han/hun skal afgive et svarskrift? Hvis den skal være på polsk, hvem har så ansvaret for at oversætte den?

5.11.4 Hertil kommer, at sagsøger i de foreliggende formularer ikke kun skal krydse bokse af, men også afgive skriftlige oplysninger. Hvem er ansvarlig for oversættelsen af disse? Hvem garanterer, at oversættelsen er korrekt?

⁽¹⁾ EFT L 26 af 31.1.2003, s. 41.

⁽²⁾ Bilag 1 indeholder formularen, der skal anvendes til anmodning om et europæisk betalingspåbud (artikel 3 i forordningsforslaget). Bilag 2 indeholder formularen til den europæiske betalingsmeddelelse (artikel 6) og den tilhørende svarformular (artikel 7). Bilag 3 indeholder formularen til det europæiske betalingspåbud (artikel 9) og den tilhørende svarformular (artikel 11).

5.11.5 Rådets forordning nr. 1348/2000 af 29.5.2000 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager bortvejrer ikke ovennævnte bekymring, eftersom den europæiske betalingspåbudsprocedure udmærker sig ved at være en ret uformel og hurtig procedure.

5.11.6 Under alle omstændigheder er det — selv om ovennævnte hypotetiske polske forbruger modtager betalingspåbuddet på sit modersmål — ikke klart, på hvilket sprog, svarskriftet skal affattes. Og hvem skal oversætte det fra polsk til italiensk? I modsat fald — dvs. forbrugeren ikke modtager påbuddet på polsk — har han/hun ret til at afvise det. I hvert enkelt af disse tilfælde vil der opstå forviklinger, som vil trække den europæiske betalingspåbudsprocedure i langdrag.

5.11.7 Derfor opfordrer EØSU Kommissionen til at overveje, hvorledes man bedst kan sikre, at anvendelsen af disse formularer i grænseoverskridende tvister ikke går ud over målene om hurtig inddrivelse af gæld og beskyttelse af sagsøgtets ret til forsvar.

5.11.8 EØSU mener også, at alle formularerne med undtagelse af svarformularerne er for komplicerede til, at de kan udfyldes af personer, som ikke er juridisk uddannede.

5.11.9 En række udtryk (»procesrente«, »% over ECB's basisrente«, »kravet vedrører«, »betalingspåbud«, »tvangsfuldbyrdes«) er ikke let forståelige for lægmænd, og eftersom Kommissionen foreslår, at det i forbindelse med denne procedure ikke skal være obligatorisk at lade sig repræsentere af en advokat (efter EØSU's mening bør denne fritagelse kun gælde op til et vist beløb), må det sikres, at brugerne af formularerne kan forstå dem og udfylde dem korrekt.

5.11.10 Endvidere skelnes der i det mindste i Portugal mellem »arrendamento« (leje/forpagtning) og »aluguer«, afhængigt af om der er tale om fast ejendom eller løsøre (i den danske version anvendes i begge tilfælde »lejekontrakt«). Følgelig bør punkt 8.2 i den portugisiske version af formularen til anmodning om et europæisk betalingspåbud og punkt 9.3 i den europæiske betalingsmeddelelse ændres. Det bør også undersøges, om terminologien i de øvrige versioner af forslaget er i overensstemmelse med anvendelsen af begreberne i de respektive medlemsstaters civilret.

5.11.11 Endelig er punkt 11 i anmodningen om et europæisk betalingspåbud og punkt 12 i den europæiske betalingsmeddelelse meget vanskelig at udfylde for personer uden juridisk uddannelse. EØSU foreslår, at dette spørgsmål undersøges af domstolen på grundlag af sagsøgers og sagsøgtets bopæl.

Bruxelles, den 9. februar 2005

Anne-Marie SIGMUND

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale
Udvalg
